

ACHTERHOEKS GEDICHT

Categorie	Keuzes
Titel	Voorlezen en betekenis geven
Doelstelling	In deze activiteit gaan leerlingen een Achterhoeks gedicht beluisteren en het hebben over meertaligheid. Hierdoor komen zij in aanraking met het Achterhoeks en worden zij zich bewust van verschillen en overeenkomsten tussen talen.
Groep(en)	Onderbouw PO
Vak	Taal(en) algemeen Burgerschap, Achterhoeks of Nederlands (Taal)
Duur	45-60 minuten
Link met curriculum	Taalbeschouwing Kennis over meertaligheid algemeen
Talen	Achterhoeks, Nederlands, meerdere talen mogelijk
Link met FREPA	Bewustwording van eigen talen en de talen in de omgeving Kennis over talen in Nederland, Europa en de wereld Kennis over taalverschillen (woordenschat en zinsbouw) Taalleerstrategieën
Vaardigheden	Luisteren, lezen, spreken
Theoretische onderbouwing	Taalbewustzijn, taalvergelijking, luistertaal, immersie
Beschrijving activiteit	Stap 1 – Voorlezen - Lees het gedicht voor aan de klas of beluister de opname van Else Klomps. - Vraag de klas of ze kunnen uitleggen waar het gedicht over gaat - Lees het gedicht nogmaals voor en vraag de leerlingen om nauwkeurig te luisteren. Stap 2 – Taalbewustzijn - Lees het gedicht nogmaals voor - Vertel dat de kinderen een gedicht hebben gehoord in het Achterhoeks. Achterhoeks is een taal, net als Duits, Frans, Engels en alle andere talen die er op de wereld zijn. - Inventariseer onder de leerlingen of en waar ze in hun eigen omgeving in aanraking komen met de Achterhoekse taal. (opdracht 1 van het werkblad)

	- Bespreek ook welke talen de kinderen spreken. Misschien zijn er leerlingen in de klas die thuis een andere taal spreken dan op school. Vraag of ze erover willen vertellen. Stap 3 – Taalvergelijking - Probeer samen de betekenis van het gedicht vast te stellen - Bespreek de woorden die in het Nederlands zijn - Bespreek hierna de andere woorden. Op welke Nederlandse woorden lijken ze? Zijn er woorden die lijken op woorden in een andere taal dan het Nederlands? - Welke woorden zijn zo anders dat ze onbegrijpelijk zijn? Bedank samen wat deze woorden zouden kunnen betekenen. Gebruik hierbij de context van het tekst (opdracht 2 van het werkblad). Stap 4 – Verdiepen - Vraag de leerlingen om te bedenken hoe een “Thoesdier” eruitziet. Hiervoor kunnen ze omschrijving van het gedicht gebruiken. Laat het ze dan tekenen (opdracht 3 van het werkblad).
Materialen	Werkblad 1 (met antwoordblad)

Ik wil zo geerne 'n thoesdier,
helemaol veur mie alleen.
'n Bezunder beesjen dat niemand anders hef,
en niemand anders kan zeen.
Gin knien en ok gin hond of kat,
maor wal heel lekker zacht.
'n Dierken da'k neet hoof te verzorgen en
dat toch altied op mie wacht.
At ik dan thoes kom oet schole
zut e mie deur 't raam.
Hee zwaait vrolek met al zien peutjes en licht.
Ik roop 'm bie zien naam.

Else Klomps

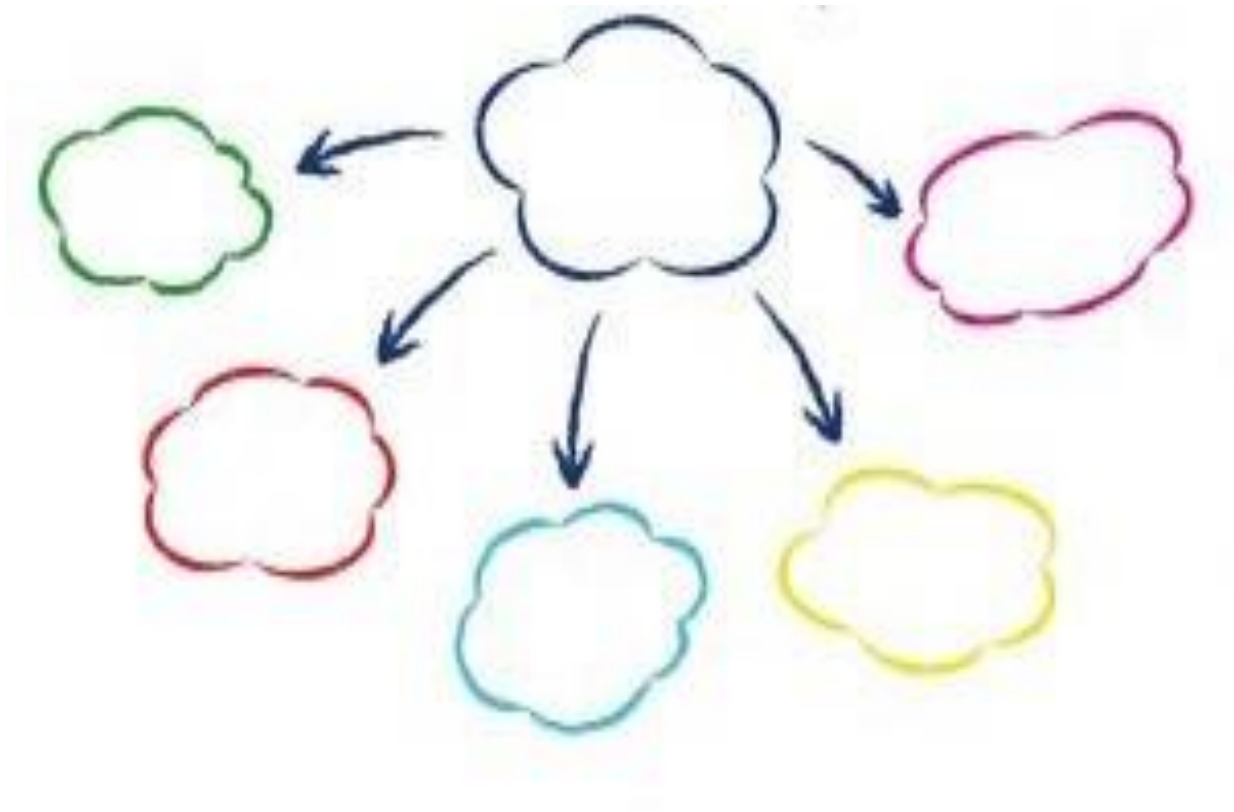

Illustratie: Julia van den Berg

WERKBLAD

Opdracht 1:

Waar hoor jij wel eens Achterhoeks? Schrijf het woord Achterhoeks in de donderblauwe wolk. Vul in de andere wolken in op welke plekken jij wel eens Achterhoeks hoort.

Opdracht 2:

Kun jij de betekenis van de dikgedrukte woorden raden?

Ik wil zo geerne 'n **thoesdier**,

helemaol veur mie alleen.

'n Bezunder beesjen dat niemand anders hef,

en niemand anders kan **zeen**.

Gin **knien** en ok gin hond of kat,

maor wal heel lekker zacht.

'n **Dierken** da'k neet hoof te verzorgen en

dat toch altied op wacht.

At ik dan **thoes** kom oet schole

zut e mie deur 't raam.

Hee zwaait vrolek met al zien **peutjes** en lacht.

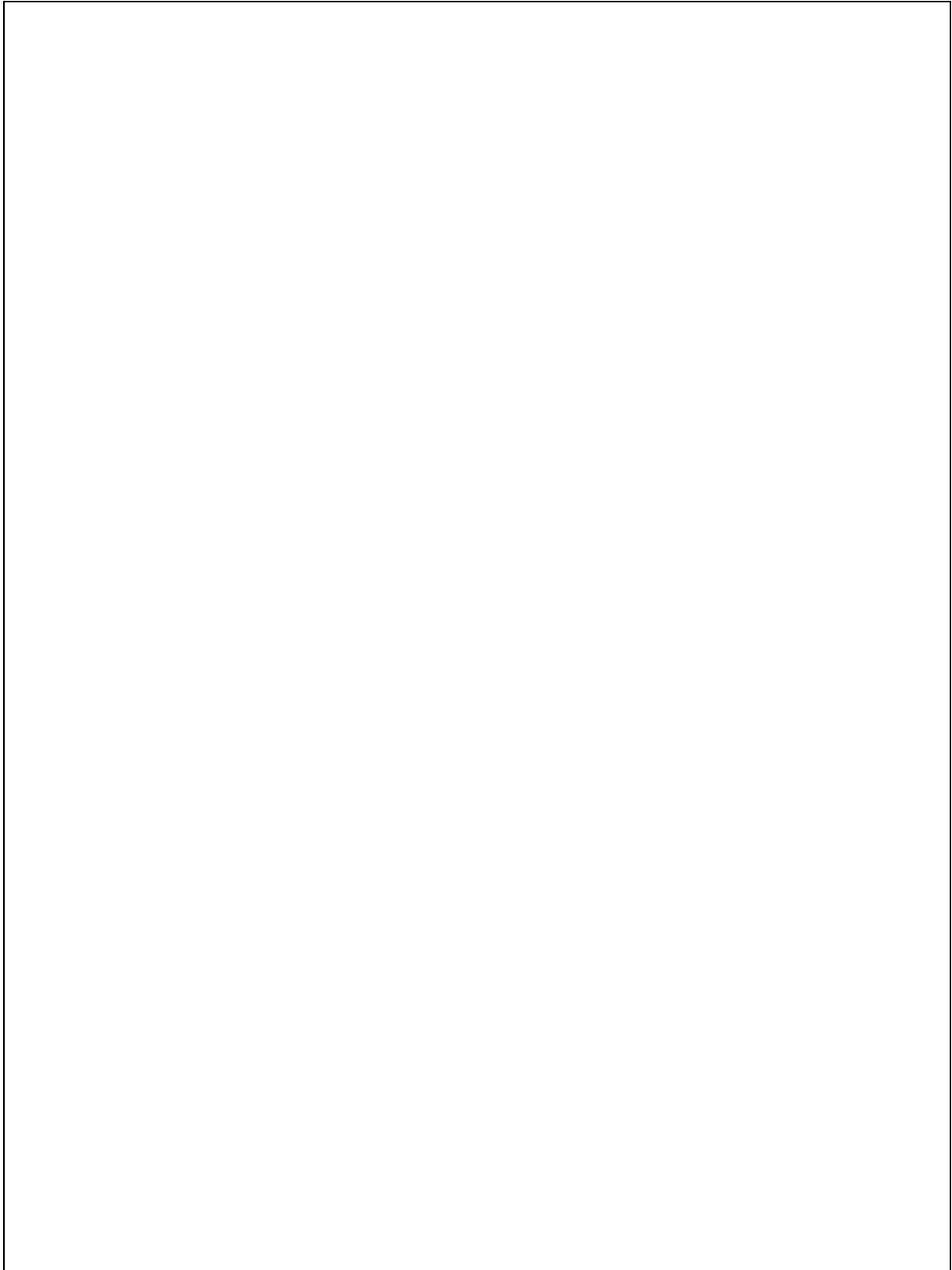
Ik roop 'm bie zien naam

Else Klomps

	<i>Achterhoeks</i>	<i>Nederlands</i>
1.	thoesdier	
2.	zeen	
3.	knien	
4.	dierken	
5.	thoes	
6.	peutjes	

Opdracht 3:

Verdiepingsopdracht – Teken in het kader jouw eigen bedachte Thoesdier.

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for a drawing. It occupies the majority of the page below the text.

Antwoordblad:

Opdracht 2:

	<i>achterhoeks</i>	<i>Nederlands</i>
1.	thoesdier	huisdier
2.	zeen	zien
3.	knien	konijn
4.	dierken	diertje
5.	thoes	thuis
6.	peutjes	pootjes